

www.kunstogdesign.no

5 - 2005
39. årgang
pris kr.60.-

form

tidsskrift for kunst og design

INTERPRESS NORGE

05

770805 914000

Kreativ deling av kunnskap

Sterk satsning på realfag gir svakere satsning på kunst- og designfag. Hva innebærer fokuset på realfagene i vårt informasjons- og kunnskapssamfunn? FORM spør doktorgradstipendiat Mattias Øhra hvor viktig kunst- og designfagene er for et lite land som Norge.

Av Petter Ruud-Johansen

Clemets realgrep

Doktorgradstipendiaten Mattias Øhra har i flere år jobbet med IKT i skolen. Han har holdt en rekke foredrag og er en hyppig bidragsyter på landets viktige konferanser når pedagogikk- og skolepolitikk diskuteres.

Clemets skolepolitikk har vært preget

av en enorm satsning på realfag og basisferdigheter de siste årene. Form spør doktorgradstipendiat Mattias Øhra om realfagsatsningen er det Norge trenger?

- Vi trenger en sterk satsning på realfag i norsk skole, men satsningen må ses i sammenheng med kreativitet. Skal norsk industri skape nye arbeidsplasser må gode basisferdigheter i realfagene være en forutsenning. Men det er klart at uten kreative egenskaper blir innovasjon vanskelig å få til.

Farlige konsekvenser

- Jeg tror at dagens informasjons- og kunnskapssamfunn vil fortre kreativitet på en helt annen måte enn før. I dag skal alle i en organisasjon eller bedrift være kreative. Enkeltpersonene er derfor helt avhengig av kreative ferdigheter for å lykkes. Hvis folk rundt skolen (politikere) ser bort i fra det, da vet jeg ikke hvordan det skal gå.

Og det kan de gjøre, se helt bort ifra det? (Det kreative)

- Nei. Men det er klart at det har vært mye mer fokus på basisfagene nå. At vi skal bli gode til å skrive, regne og lese. Det er viktig, og jeg tror vi vil klare og heve oss her. Men hva skal vi gjøre når vi kommer inn på PISA top ten? Vi ser vi for oss at Norge troner øverst på pallen, før han fortsetter. - Jeg tror det vil bli konsekvenser.

Hvilke konsekvenser?

- Alt det man skal greie og mestre. Hele kompleksiteten i samfunnet handler om at du må øves opp i forhold til kreativitet. En nedtoning vil få store konsekvenser.

Nokia eventyret

- Se på NOKIA eventyret i Finland. Det var et tverrfaglig prosjekt med kunstnere, håndverkere, ingeniører og designere som tenkte sammen og nytt. Det hadde vært morsomt å vite hvor mye kreativiteten har betydd i kroner og ører for NOKIA og ikke

Doktorgradstipendiat Mattias Øhra mener ensartet realfokus kan få uheldige konsekvenser.

Mattias Øhra - bakgrunn

- Jobber som Høgskolelektor ved Høgskolen i Vestfold avdeling for lærerutdanning.
- Doktorgradstipendiat ved HiVe
- Embetseksamen i pedagogikk ved Universitetet i Oslo Cand Paed
- Barnevernspedagogutdanning ved Norges Kommunal og Sosialhøgskole

"Det er mye iboende kunnskap på skolene som ikke kommer fram, og det klart at vi må gjøre noe med det."

minst for Finland. Nettopp i en slik kultur viser det seg hvor viktig kunnskapsdeling er. Det var ikke bare ingeniørene og den harde kunnskapen, men også kunst og håndverk, design og fortelling som var like viktig.

Lærere like gode og like dårlige

Deling av kunnskap er slett ikke en ny debatt. Den er evigaktuell, prinsipiell og viktig. Men kunnskapsdeling kan vel fortsatt være et sensitivt tema for mange? - I norske lærerværelser er vi like gode og dårlige alle sammen, sier Mattias Øhra og dermed blir kunnskapsdelingsdebatten satt på agendaen.

Fra offisielt hold finner Form fram UFD's rapport Kompetanseberetningen 2005 som (blant annet) tok for seg kunnskapsdeling i skolen. Rapporten fant at i mange norske skoler er det lite

kunnskapsdeling samtidig som lærere slutter på grunn av faglig understimulering. Og understimuleringen mente rapporten skyldtes lave forventninger i kollegiet til bruk av hverandres kompetanse. En selvmotsigelse egentlig som kanskje tegner noe av det samme bildet som Øhra.

- Snekkerne seg imellom er nemlig flinkere til å dele kunnskap enn lærerne.

Men alle vet vel at deling av kunnskap er både viktig og nødvendig? Og har vel visst det lenge? Hvorfor er akademia og skolene så lukkede i forhold til kunnskapsdeling?

- Det har nok noe med læringskulturen å gjøre. Vi lever nå i en situasjon hvor mange flere tar høyere utdanning enn før. Og det er selvfølgelig viktig at vi fortsatt kan sikre grunnforskning og har et trykksideal der. Samtidig må man ikke glemme at det er mye iboende kunnskap på skolene som ikke kommer fram. Og det er klart vi må gjøre noe med det. Alle organisasjoner ønsker å bli bedre. Uansett yrke gjøres både gode eller dårlige erfaringer påpeker Øhra.

Så hva bør man gjøre?

- Begynn å problematisere. Hva får vi til og hva får vi ikke til i hverdagen. Sammen må vi få til et annet språk hvor det er rom for kommunikasjon. Fram i lyset må hva jeg er god på og hva mine kollegaer er gode på. Det er litt rart at mange andre yrker helt klart ser verdien av kunnskapsdeling, unntatt i utdanningsfeltet.

Anerkjenn din kollega

Etter vår prat med Øhra forstår vi at personlig anerkjennelse er like viktig for den ensomme forsker, som det er for lærere. Lærere er en gruppe mennesker med generell høy utdanning. Men vi vet også at den samme gruppen mennesker har sine spesialfelt. Det som er helt sikkert er at det finnes mye unik kompetanse i skolen. Spørsmålet som melder seg er selvfølgelig om vi er gode nok til å benytte oss av spesialkompetansene som finnes til å skape et bedre læringsmiljø? Ikke bare for elevene men også for oss selv?

Kunnskapsdeling handler jo ikke bare om at noen får vist seg fram, det handler om å lære noe også.